



DEİK/TÜRKİYE-ORTA AMERİKA VE KARAYİPLER İŞ KONSEYİ

HEYET ZİYARETİ
SONUÇ RAPORU



DEİK/Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi tarafından, bölge ülkeleriyle ticaret ve yatırım ilişkilerinin güçlendirilmesi amacıyla El Salvador, Guatemala, Kosta Rika ve Kolombiya'ya yönelik kapsamlı bir heyet ziyareti gerçekleştirilmiştir. DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter başkanlığındaki heyette; DEİK/Türkiye-Paraguay İş Konseyi Başkanı Erdoğan Ayboğan, Mert Pur, Mustafa Özdemir ve Sinan Bilgin, Sarp Tarhanacı, Senem Albayrak, Derya Demir, Erdal Kaya, Nurullah Yıldız, Serpil Ata ve Tuncer Bal yer almıştır.

Gerçekleştirilen üst düzey temaslara ve sektörel toplantılara çerçevesinde; ticaret, yatırım, teknoloji, eğitim ve tarım gibi çeşitli alanlarda iş birliği fırsatları ele alınmış, Türk ve bölge iş dünyası arasındaki bağların güçlendirilmesi yönünde somut adımlar atılmıştır.



EL SALVADOR HEYET ZİYARETİ

DEİK/Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi, Konsey Başkanı Ali Galip İlter'in başkanlığında, 19-21 Şubat 2025 tarihleri arasında El Salvador'a bir iş heyeti ziyareti gerçekleştirmiştir.

Ziyaret kapsamında; El Salvador Dışişleri Bakan Yardımcısı Adriana Mira, Cumhurbaşkanlığı Ticaret ve Yatırımlar Sekreteri Miguel Kattan, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı Yatırım Direktörlüğü, El Salvador İhracatçıları Kurumu (COEXPORT), Yatırım Ajansı (Invest in El Salvador), Ticaret ve Sanayi Odası (CAMARASAL), Kahve Enstitüsü ve Sanayiciler Birliği (ASI) yetkilileri ile görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, ziyaret sırasında DEİK ile El Salvador'daki üç önemli kurum arasında iş birliği anlaşmaları imzalanmıştır:

- DEİK ile Invest in El Salvador
- DEİK ile CAMARASAL
- DEİK ile COEXPORT

Söz konusu iş birliği anlaşmaları, Türkiye ile El Salvador arasındaki ticaret ve yatırım ilişkilerini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

1. EL SALVADOR DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI ADRIANA MIRA İLE TOPLANTI



DEİK/Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi, Konsey Başkanı Ali Galip İlter'in başkanlığında, 19 Şubat 2025 tarihinde El Salvador Dışişleri Bakan Yardımcısı Adriana Mira ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. Toplantıda, Dışişleri Bakan Yardımcısı Mira, El Salvador ile Türkiye arasındaki dostane ilişkilerin özellikle zor zamanlarda öne çıktığını vurgulamış, 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'de yaşanan deprem felaketi sonrasında El Salvador'un Türk halkının yanında ol-

duğunu ifade etmiştir. Mira, El Salvador'un Orta Amerika bölgesindeki stratejik konumuna dikkat çekerek, ülkesinin yalnızca bireysel bir pazar olarak değil, bölgesel bir merkez olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yatırım ortamına ilişkin bilgi veren Mira, yürürlükteki Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) sayesinde ihracat ve ithalat işlemlerinde avantajlar sunulduğunu, uluslararası yatırımcılar için cazip düzenlemeler yapıldığını aktarmıştır. Özellikle teknoloji ve bilişim sektörlerine yönelik yatırımlarda 15 yıla kadar vergi muafiyeti uygulandığının altını çizmiştir.

T.C. San Salvador Büyükelçisi Gül Büyükerşen, DEİK heyetinin bugüne kadar El Salvador'a gelen en geniş katılımlı heyet olduğunu vurgulayarak, değerli metaller, tarım ve eğitim gibi farklı sektörleri temsil eden firmalardan oluştuğunu belirtmiştir. Heyetin çeşitli kamu ve özel sektör kurumlarıyla önemli temaslarda bulunacağını ifade eden Büyükerşen, üç iyi niyet anlaşmasının imzalanacağını, çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin anlaşma ile yatırımların karşılıklı korunması anlaşmalarının gündemde olduğunu da paylaşmıştır. Ayrıca, bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın tesis edilmesinin iki ülke arasındaki ticari ilişkileri güçlendireceğini belirtmiştir.

2. EL SALVADOR YATIRIM AJANSI İLE TOPLANTI



DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, El Salvador Yatırım Ajansı (Invest in El Salvador) ile gerçekleştirilen toplantıda, El Salvador'un Türkiye için yalnızca ticaret değil aynı zamanda yatırım açısından da stratejik bir ülke olduğunu vurgulamıştır.

İki ülke arasındaki mevcut ticaret hacminin potansiyelin gerisinde olduğunu belirten İlter, bu durumun daha fazla iş birliği ve karşılıklı çaba gerektirdiğini ifade etmiştir. Özellikle ticaret ve yatırım olanaklarına ilişkin bilgi akışının düzenli ve etkin bir şekilde sürdürülmesinin önemine değinmiş; uzak mesafelere rağmen çevrimiçi iletişim olanaklarıyla kurumlar arası diyalogun devam ettirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. İlter ayrıca, Türkiye'nin 85 milyonluk iç pazar büyüklüğüne, yıllık 62 milyon turist ağırlayan turizm kapasitesine ve Avrupa, Avrasya ile Kuzey Afrika'ya erişim avantajlarına dikkat çekerek, Türkiye'nin El Salvador için güçlü bir iş ortağı olabileceğini belirtmiştir. El Salvador Yatırım Ajansı Başkanı Rodrigo Ayala ise, ülkesinde teknoloji ve bilişim gibi sektörlerde 15 yıla kadar vergi muafiyeti gibi kapsamlı yatırım teşviklerinin bulunduğunu ifade etmiştir. Henüz bu teşviklerin turizm sektörünü kapsamadığını ancak kısa süre içinde yeni destek paketlerinin açıklanacağını bildirmiştir. Ayala, El Salvador'un hâlihazırda yaklaşık 10.000 otel odası eksiği bulunduğunu, artan turizm talebiyle birlikte otel, restoran ve eğlence tesislerinin öncelikli yatırım alanları haline geldiğini vurgulamıştır.

3. EL SALVADOR CUMHURBAŞKANLIĞI TİCARET VE YATIRIMLAR SEKRETERİ MIGUEL KATTAN İLE TOPLANTI



DEİK heyeti, El Salvador Cumhurbaşkanlığı Ticaret ve Yatırımlar Sekreteri Miguel Kattan ile 20 Şubat 2025 tarihinde bir görüşme gerçekleştirmiştir. Sekreter Kattan, El Salvador'un son yıllarda güvenlik alanında önemli ilerlemeler kaydettiğini belirterek, 2024 yılında ülkeye 3,9 milyon turist geldiğini ifade etmiştir. Turizm sektörünün büyüme potansiyeline dikkat çeken Kattan, özellikle otel yatırımları ve altyapı projeleri konusunda ihtiyaç bulunduğunu aktarmıştır. Türkiye'nin turizm alanındaki başarılı uygulamalarından faydalanmak istediklerini dile getiren Kattan, Türkiye ile El Salvador'un birbirini tamamlayan ve rekabet etmeyen iki pazar olduğunu vurgulamıştır.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, Türkiye'nin 2024 yılında 60 milyondan fazla turist ağırladığını hatırlatarak, iki ülke arasında turizm alanında deneyim ve bilgi paylaşımına açık olduklarını ifade etmiştir. El Salvador'un ekonomik ve teknolojik dönüşüm sürecinde olduğunu belirten İlter, Türk şirketlerinin El Salvador'a yatırım yapmalarını ve bilgi birikimlerini paylaşmalarını desteklediklerini belirtmiştir.

4. EL SALVADOR TİCARET VE SANAYİ ODASI (CAMARASAL) İLE TOPLANTI



DEİK heyeti, El Salvador Ticaret ve Sanayi Odası (CAMARASAL) ile 20 Şubat 2025 tarihinde bir toplantı gerçekleştirmiştir. Görüşme kapsamında DEİK ve CAMARASAL arasında bir İyi Niyet Anlaşması da imzalanmıştır.

CAMARASAL Başkan Yardımcısı Carlos Chavez, imzalanan anlaşmanın Türkiye ve El Salvador iş dünyaları arasındaki ilişkileri güçlen-

direceğine inandığını ifade etmiş, iki ülke halklarının kalkınmasına katkı sağlayacak çalışmaların birlikte yürütülmesinden memnuniyet duyacaklarını belirtmiştir.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, Türkiye-El Salvador ilişkilerinde ticaret ve yatırım odaklı iş birliğinin öncelikli alanlar arasında yer aldığını vurgulamıştır. Türkiye'nin 1,2 trilyon dolar büyüklüğündeki ekonomik kapasitesine dikkat çeken İlter, Türk şirketlerinin El Salvador üzerinden bölgedeki diğer pazarlara erişim sağlayabileceğini ifade etmiştir. Ayrıca, El Salvador'daki firmaları Türkiye'ye davet eden İlter, Türkiye'nin yatırım ve iş yapma ortamını doğrudan yerinde gözlemlemenin önemine değinmiştir.

5. EL SALVADOR SANAYİCİLER BİRLİĞİ (ASI) İLE TOPLANTI



DEİK heyeti, 21 Şubat 2025 tarihinde El Salvador Sanayiciler Birliği (ASI) ile bir görüşme gerçekleştirmiştir.

ASI Başkanı Jorge Arriaza, 1958 yılında kurulan Sanayiciler Birliği'nin, 24 farklı endüstri sektörünü temsil ettiğini ve El Salvador'un ekonomik büyümesine önemli katkılar sağladığını ifade etmiştir. Yerli üretim ve istihdamın desteklenmesinin öncelikli hedefleri arasında yer aldığını belirten Arriaza, Orta Amerika genelinde şirketler arası iş birliğini artırmayı hedefleyen girişimlerin başlatıldığını ve bu çalışmaların Guatemala ve çevre ülkeleri kapsadığını aktarmıştır. Ayrıca özel sektörün, devletler arası ilişkilerin gelişmesinde oynadığı rolün altını çizmiştir.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, Türkiye'nin Afrika, Avrasya ve Avrupa gibi büyük pazarlara erişim açısından stratejik bir konumda bulunduğunu vurgulamıştır. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği bulunduğunu hatırlatan İlter, Türkiye ile El Salvador arasında bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanmasının ikili ticaretin gelişmesi açısından büyük önem taşıdığını ifade etmiş ve DEİK olarak bu süreci desteklediklerini belirtmiştir.

6. EL SALVADOR İHRACATÇILAR KURUMU (COEXPORT) İLE TOPLANTI



DEİK heyeti, 21 Şubat 2025 tarihinde El Salvador İhracatçılar Kurumu (COEXPORT) ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. COEXPORT Başkanı Silvia Cuellar, Türkiye'den El Salvador ürünlerine yönelik oluşabilecek talebin önemli fırsatlar sunduğunu belirterek, doğrudan iş birliklerinin geliştirilmesinin iki ülke ticaretine ivme kazandıracağını ifade etmiştir. El Salvador'un toplam ihracatının %60'ının COEXPORT üyesi firmalar

tarafından gerçekleştirildiğini aktaran Cuellar, Türkiye'nin El Salvador'da henüz yeterince bilinen bir pazar olmadığını, ancak karşılıklı ticaretin gelişmeye açık olduğunu vurgulamıştır. Toplantıya COEXPORT üyesi firmalar da katılım göstermiştir.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, DEİK heyetinin El Salvador'a gerçekleştirdiği bu ziyaretin bir ilk olduğunu belirtmiştir. Türk pazarının El Salvador için taşıdığı potansiyele dikkat çeken İlter, El Salvador'un da Türkiye'de yeterince tanınmadığını ifade etmiştir. Özellikle kahve ticaretine değinen İlter, Türkiye'nin El Salvador kahvesini doğrudan değil, ağırlıklı olarak Hollanda üzerinden ithal ettiğini; bu nedenle kahve alımında doğrudan iş birliği kurulmasının iki ülke için faydalı olacağını belirtmiştir. Ayrıca Türkiye'nin El Salvador için bir bölgesel merkez (hub) olabileceğini vurgulayarak, El Salvador'dan bir iş heyetinin Türkiye'ye davet edildiğini sözlerine eklemiştir.

7. EL SALVADOR TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI İLE TOPLANTI



DEİK/Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi, Konsey Başkanı Ali Galip İlter'in başkanlığında, El Salvador Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Ziyaret kapsamında, El Salvador'daki tarım ve hayvancılık sektörlerine ilişkin yatırım fırsatlarını içeren bir sunum yapılmış; Türk heyeti, sektördeki potansiyel iş birliği alanları hakkında bilgilendirilmiştir.

8. EL SALVADOR KAHVE ENSTİTÜSÜ'NE SAHA ZİYARETİ



El Salvador Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndaki toplantının ardından, DEİK heyeti El Salvador Kahve Enstitüsü'nü ziyaret etmiştir. Ziyaret kapsamında kahve tadım etkinliği düzenlenmiş ve heyet, farklı kahve türlerinin yetiştirildiği bahçede saha incelemesinde bulunmuştur. Etkinlik sırasında DEİK adına bir kahve fidanı dikim töreni gerçekleştirilmiş, El Salvador'un önde gelen tarımsal ürünlerinden biri olan kahveye dair yerinde gözlemler yapılmıştır. Bahçede farklı çeşitlerin yetiştirilme koşulları hakkında bilgi alınmış ve kahve üretiminde kalite standartlarına ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.



9. T.C. SAN SALVADOR BÜYÜKELÇİMİZ EV SAHİPLİĞİNDE DEİK RESEPSİYONU ETKİNLİĞİ

T.C. San Salvador Büyükelçimiz Sn. Gül Büyükerşen ev sahipliğinde, DEİK Resepsiyonu gerçekleştirildi. Resepsiyona, kamu ve özel sektör temsilcileri katılım sağladı.



10. SUNUMLAR



EL SALVADOR TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI SUNUMU



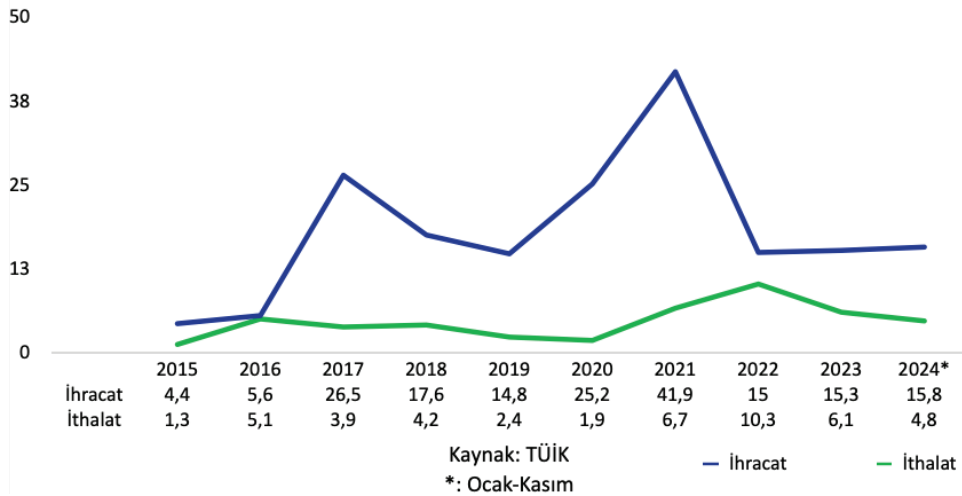
EL SALVADOR EKONOMİ
BAKANLIĞI SUNUMU



EL SALVADOR YATIRIM
DESTEKLERİ SUNUMU

11. EL SALVADOR İLE TİCARET VERİLERİ

Türkiye, El Salvador ile dış ticaretinde net ihracatçıdır. 2015 yılında 5,7 milyon USD olan dış ticaret hacmi, 2021 yılında 48,6 milyon USD ile zirve yapmış, takip eden iki yılda ise 30 milyon USD'nin altında kalmıştır. 2023 yılında Türkiye'nin El Salvador'a ihracatı 15,3 milyon USD, El Salvador'dan ithalatı ise 6,1 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk 11 ayında Türkiye'nin ihracatı 15,8 milyon USD, ithalatı ise 4,8 milyon USD olmuştur. Bu sonuçla, ticaret hacmimiz 20,6 milyon USD'ye, dış ticaret fazlamız ise 11 milyon USD'ye ulaşmıştır.



GRAFİK 1. TÜRKİYE EL SALVADOR DIŞ TİCARETİ (MİLYON USD)



GUATEMALA HEYET ZİYARETİ

Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyimiz, Ali Galip İlter başkanlığında 22-24 Şubat 2025 tarihleri arasında Guatemala'ya heyet ziyareti gerçekleştirdi. T.C. Dışişleri Bakanlığı Latin Amerika Genel Müdürü Büyükelçi Yaprak Balkan da kendi siyasi istişareleri için Guatemala'da bulunarak heyete eşlik etti. Toplantılar, Antigua ve Guatemala şehirlerinde yapıldı.

Ziyaret kapsamında, karşı kanat kuruluşumuz olan Guatemala Tarım, Ticaret, Endüstriyel ve Finansal Dernekler Koordinasyon Komitesi (CACIF Guatemala) ile ortak toplantılar ve B2B görüşmeleri düzenlendi. Ayrıca, Guatemala Dışişleri Bakan Yardımcısı Julio Eduardo Orozco Perez, Guatemala Yatırım Bakan Yardımcısı Antonio Romero, Guatemala Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü, Guatemala Ticaret Odası ve Guatemala Yatırım Ajansı (Invest Guatemala) ile de toplantılar yapıldı. Ziyaretin önemli bir parçası olarak, "DEİK ile Guatemala Ticaret Odası" arasında iş birliği anlaşması imzalandı.

1. GUATEMALA TARIM, TİCARET, ENDÜSTRİYEL VE FİNANSAL DERNEKLER KOORDİNASYON KOMİTESİ (CACIF GUATEMALA) İLE TOPLANTI



CACIF Guatemala Koordinasyon Komitesi Koordinatörü Marco Solares, DEİK ile CACIF arasında gerçekleştirilen ortak toplantının, karşılıklı diyalogu geliştirmenin yanı sıra yatırım ve iş fırsatlarını kapsamlı şekilde incelemeyi sağladığını belirterek, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlendiğini vurguladı. Solares, toplantının amacının uzun dönemli iş birliğini pekiştirmek olduğunu ifade ederken, ikili iş görüşmelerinin potansiyel ortaklıkları ortaya koyma açısından önemli bir fırsat sunduğunu dile getirdi.

Guatemala Dışişleri Bakan Yardımcısı Julio Orozco, Türkiye ve Guatemala arasındaki ilişkilerin karşılıklı saygı ve güven çerçevesinde geliştiğini, artan ticaret hacminin ise ortaklıkların güçlenmesinde kritik bir rol oynadığını belirtti. Orozco, başarılı yatırım projelerinin Türkiye ve iş birliği yapan ülkelerin gelişimine katkı sağlayacağını ifade ederken, enerji, altyapı, turizm ve diğer alanlarda sürdürülebilir kalkınmayı benimseme vurgusu yaptı.

T.C. Dışişleri Bakanlığı Latin Amerika Genel Müdürü Yaprak Balkan, Guatemala'daki siyasi ilişkiler üzerine yapılan görüşmelerin ardından, ekonomik ilişkilerin tüm diplomatik ilişkilerin temeli olduğunu belirtti. Balkan, DEİK ile CACIF arasındaki Ortak Program'ın, iki ülkenin ekonomik ilişkilerini geliştirmek adına önemli bir adım olduğunu ifade etti.

T.C. Guatemala Büyükelçisi Beliz Celasin Rende, 2024 yılında ikili ilişkilerin 150. yıl dönümünü kutlayacaklarını belirterek, ekonomik ve kültürel değişimin bu ilişkilerin gelişiminde büyük bir rol oynadığını

dile getirdi. Rende, Guatemala'nın Türkiye için Orta Amerika ile ilişkilerde stratejik bir öneme sahip olduğunu ve 150 milyon dolar olan mevcut ticaret hacminin potansiyelin çok altında kaldığını vurguladı.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, 10 kişiden oluşan DEİK heyetinin teknoloji, bilişim, eğitim gibi farklı sektörleri kapsadığını belirterek, Guatemala ile ekonomik fırsatları keşfetmeye yönelik isteklerini ifade etti. Ayrıca, iki ülke arasındaki ekonomik fırsatların daha fazla yaygınlaştırılması için medyanın daha etkin kullanılması gerektiğini belirten İlter, DEİK'in 8 yıl aradan sonra Türkiye'den ilk heyet ziyaretini gerçekleştirdiği Guatemala'ya yapılan ticaret heyetlerinin daha sık yapılmasının önemini vurguladı.

Invest Guatemala Direktörü Juan Esteban Sánchez Sánchez, Guatemala'nın rekabet gücünü artırmak amacıyla altyapı yatırımlarına odaklandıklarını ve Guatemala'nın Orta Amerika'daki en büyük ekonomi olma özelliğini taşıdığını belirtti.

2. INVEST GUATEMALA İLE ÇALIŞMA YEMEĞİ

Invest Guatemala yetkilileri ile düzenlenen çalışma yemeğinde, Türkiye ve Guatemala arasındaki ticaret hacminin artırılması ve karşılıklı yatırımların güçlendirilmesi için ortak çalışmaların geliştirilmesi konusunda mutabık kalındı. Bu toplantı, iki ülke arasındaki iş birliğini derinleştirerek, ekonomik ilişkilerin daha da güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

3. GUATEMALA TİCARET ODASI İLE TOPLANTI



T.C. Guatemala Büyükelçisi Beliz Celasin Rende, mevcut dostane ilişkilerimizin yanı sıra, Guatemala ile ekonomik iş birliğimizi geliştirmenin önemine dikkat çekti. Türkiye'nin küresel olarak etkinliğini artırmayı önemseydiğini belirten Rende, Türkiye ve Guatemala arasında güçlü ekonomik ilişkilerin kurulabilmesi için DEİK ve Guatemala Ticaret Odası'nın öncülük yapabileceğini vurguladı.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, Orta Amerika'nın ekonomik olarak en büyük ülkesi olan Guatemala ile ticari farkındalığın oluşturulması ve ticaret hacminin artırılması için daha yoğun çalışmalar yapacaklarını ifade etti. Türkiye'nin 1.2 trilyon dolar ekonomik büyüklüğünü hatırlatan İlter, ikili ticaretin yanı sıra karşılıklı yatırımların da geliştirilmesi gerektiğini belirtti.

Guatemala Ticaret Odası Koordinatörü Luis Gomez, ikili ticareti geliştirmek için DEİK ile ortak çalışılacağını, karşılıklı yatırımların canlandırılmasını da öncelik olarak ele alacaklarını vurguladı.



4. GUATEMALA CUMHURBAŞKANLIĞI ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ İLE TOPLANTI



DEİK/Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter başkanlığında, Guatemala Özel Kalem Müdürlüğü'nde bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda, ikili ticaret ve ekonomik ilişkiler ile yatırım fırsatları değerlendirildi.

5. T.C. GUATEMALA BÜYÜKELÇİMİZ EV SAHİPLİĞİNDE DEİK RESEPSİYONU ETKİNLİĞİ



T.C. Guatemala Büyükelçimiz Sn. Beliz Celasin Rende ev sahipliğinde bir resepsiyon gerçekleştirildi. Resepsiyon kapsamında, önümüzdeki dönemde Türkiye-Guatemala ilişkileri ve DEİK'in faaliyetleri değerlendirildi.

6. SUNUMLAR



CACIF SUNUMU



TÜRKİYE VE GUATEMALA'DA
FIRSATLAR SUNUMU

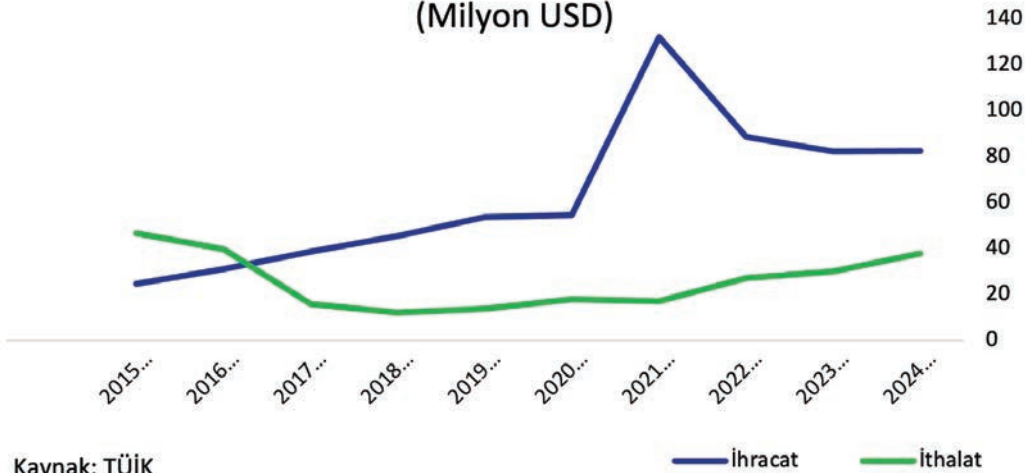


GUATEMALA YATIRIM
AJANSI SUNUMU

7. GUATEMALA İLE TİCARET VERİLERİ

Türkiye, Guatemala ile dış ticaretinde net ihracatçıdır. 2015 yılında 24,5 milyon USD olan ihracatımız, 2021 yılında 132 milyon USD ile rekor seviyeye ulaşmıştır. Aynı yıl ithalatımız ise 16,9 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. Ticaret hacmi, 2021 yılında 148,9 milyon USD ile bir diğer rekor seviyeye çıkmıştır. 2024 yılında ise bir önceki yıla göre %26 artan ithalatımızla birlikte dış ticaret fazlamız 44,6 milyon USD olmuştur. Türkiye'nin Guatemala'ya ihracatının neredeyse %30'u demir ve çelik ile inorganik kimyasallar sektörlerinden gelmektedir. Plastikler, makineler ve gemiler sektörleri ise öne çıkan diğer sektörler arasında yer almıştır. İthalatımızın %70'inden fazlası ise kahve, çay ve yağlı tohumlar sektörlerinden oluşmaktadır.

Türkiye-Guatemala Dış Ticareti (Milyon USD)





KOSTA RİKA HEYET ZİYARETİ

Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyimiz, Ali Galip İlter başkanlığında Kosta Rika'ya bir heyet ziyareti gerçekleştirdi. Bu ziyaret, T.C. Dışişleri Bakanlığı Latin Amerika Genel Müdürü Büyükelçi Yaprak Balkan'ın siyasi istişareleri ile eş zamanlı olarak düzenlendi.

Ziyaret kapsamında, Kosta Rika Dış Ticaret Bakanlığı, Kosta Rika Dış Ticaret Odası (CRECEX), Kosta Rika Dış Ticaret Tanıtım Kurumu (PROCOMER), Kosta Rika Kahve Enstitüsü (ICAFE), Kosta Rika Ananas İhracatçıları (CANAPEP) ile çeşitli toplantılar düzenlendi. Ayrıca, T.C. San José Büyükelçiliğimiz ev sahipliğinde, kamu ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla Türkiye-Kosta Rika Diplomatik İlişkilerinin 75. Yılı onuruna bir yemek daveti verildi. Ziyaretin önemli bir sonucu olarak, "DEİK ile PROCOMER" ve "DEİK ile CRECEX" arasında iş birliği anlaşmaları imzalandı.

1. KOSTA RİKA DIŞ TİCARET TANITIM KURUMU (PROCOMER) İLE TOPLANTI



Kosta Rika Dış Ticaret Bakanı Indiana Trejos Gallo, Türkiye ile Kosta Rika arasındaki ikili ortaklığı geliştirmek adına birçok fırsat bulunduğunu belirtti ve birlikte bir yol haritası hazırlamanın önemine dikkat çekti. Bakan Gallo, PROCOMER'in DEİK üyesi iş insanlarına mevcut fırsatları tanıtmak ve teşvik etmek konusunda destek verebileceğini ifade etti. Ayrıca, Kosta Rika'nın 18 Serbest Ticaret Anlaşması'na sahip olduğunu belirterek, Kosta Rika'nın Latin Amerika'ya açılma noktasında fırsatlar sunan bir ülke olduğunu vurguladı.

T.C. Dışişleri Bakanlığı Latin Amerika Genel Müdürü Büyükelçi Yaprak Balkan, Türkiye ile Kosta Rika arasındaki ticaretin olumlu bir ivme kazandığını ve doğrudan ticaretin gelişmesinin son derece olumlu bir durum olduğunu ifade etti. Balkan, iki ülke arasında ticaret ürünlerinin çeşitlenmesinin önemine değinerek, bu çeşitliliğin ticaret ilişkilerimiz için güçlü bir temel oluşturduğunu belirtti.

T.C. San José Büyükelçisi Naciye Gökçen Kaya, iki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin tesisinin 75. yılını kutladıklarını hatırlatarak, bu anlamlı yılda DEİK heyetinin Kosta Rika'ya gerçekleştirdiği ziyaretin, ikili ticaret ilişkilerinin güçlendirilmesi adına önemli fırsatlar sunduğunu vurguladı.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, Türkiye ile Kosta Rika arasındaki ikili ticaretin dengeli olduğunu belirterek, Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin başlatılmasının ikili ticaretimizi güçlendireceğini ifade etti. İlter, Türkiye'nin yatırımlarla büyüyen bir ülke olduğunu ve dünyadan en fazla turist çeken 6. ülke olduğunu da sözlerine ekledi.

2. KOSTA RİKA DIŞ TİCARET ODASI (CRECEX) İLE TOPLANTI



Kosta Rika Dış Ticaret Odası Başkanı Rodney Salazar Compos, Kosta Rika'nın özellikle inovasyon ve teknoloji konusunda gelişim hedefleyen şirketler için stratejik bir ortak olabileceğini belirtti. Türkiye'nin güçlü imalat sanayisine ve katma değeri yüksek ürünler ürettiğine dikkat çeken Salazar Compos, CRECEX olarak Türk iş insanlarına iş hacmini geliştirecek öneriler ve stratejik bilgiler sunmaya hazır olduklarını vurguladı.

DEİK/Türkiye-Latin Amerika ve Karayipler İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Ali Galip İlter, ticaretimizin önemli bir kısmının üçüncü ülkeler üzerinden gerçekleştiğini ifade etti ve doğrudan ticaretin artırılması için iki ülke iş dünyası arasında bağların güçlendirilmesi gerektiğini vurguladı. 2024 yılında ticaret hacmimizin 200 milyon dolar seviyelerine çıktığını belirten İlter, karşılıklı etkin diyalog mekanizmalarının kurulmasıyla bu rakamın 500 milyon dolara ulaşabileceğini belirtti.

T.C. San Jose Büyükelçisi Naciye Gökçen Kaya, Türk inşaat şirketlerinin 2024 yılında 57 ülkede toplamda 28,6 milyar dolar tutarında proje gerçekleştirdiğini belirtti ve Kosta Rika'nın da bu ülkeler arasına eklenmesinin önemine değindi. CRECEX ile imzalanan MOU anlaşmasının, ekonomik iş birliğimize katkı sağlayacağını ifade eden Kaya, DEİK ve CRECEX arasında gerçekleşen ortak toplantının sektörel iş birliğimizi geliştirmek adına önemli fırsatlar sunduğunu vurguladı.



3. TÜRKİYE-KOSTA RİKA DİPLOMATİK İLİŞKİLERİNİN 75. YILI RESEPSİYONU

Türkiye - Kosta Rika diplomatik ilişkilerinin 75. yılı vesilesiyle bir akşam yemeği resepsiyonu düzenlendi. Resepsiyona, Dışişleri Bakanı Arnoldo Tinoco, Bilim, Teknoloji ve Telekomünikasyon Bakanı Sn. Paula Bogantes, Kadının Statüsü Bakanı Sn. Cindy Quesada, Dış Ticaret Bakan Vekili S. Indiana Trejos ve üst düzey yetkililer katılım sağladı.

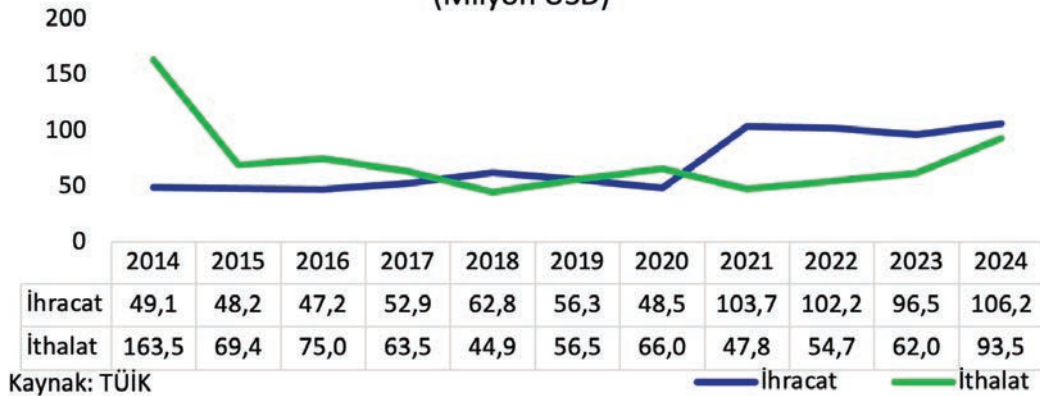


4. KOSTA RİKA İLE TİCARET VERİLERİ

Türkiye ile Kosta Rika arasındaki dış ticaret, 2015 ile 2020 yılları arasında ortalama 25 milyon USD dış ticaret açığı verirken, 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla 56 ve 48 milyon USD dış ticaret fazlası vermiştir. 2014 yılında 213 milyon USD seviyesinde olan dış ticaret hacmi, 2024 yılında 200 milyon USD olmuştur.

Türkiye'nin Kosta Rika'ya ihracatında demir-çelik sektörü öne çıkarken, ithalatında ise ölçüm cihazları sektörü ön plana çıkmaktadır. Türkiye'nin Kosta Rika'ya demir-çelik ihracatı 2014 yılında 40 milyon USD iken, 2024 yılında 63 milyon USD seviyesine yükselmiştir. Kosta Rika'dan yapılan ölçüm cihazları ithalatı ise 2014 yılında 20 milyon USD seviyesinden, 2022 yılında 50 milyon USD'ye çıkmıştır. Demir ve çelik sektörü, Türkiye ithalatının %62'sini oluştururken, ölçüm cihazları ve tıbbi ürünler ithalatının %61'ini oluşturmaktadır. İhracat tarafında öne çıkan diğer sektörler ise makineler ve hububatdır. İthalatta ise yaş meyve ticareti 16,7 milyon USD ile dikkat çekmektedir.

Türkiye Kosta Rika Dış Ticareti (Milyon USD)





KOLOMBİYA HEYET ZİYARETİ

Türkiye-Kolombiya İş Konseyimiz, Erdoğan Ayboğan başkanlığında Kolombiya'ya heyet ziyareti gerçekleştirdi. Ziyaret, T.C. Dışişleri Bakanlığı Latin Amerika Genel Müdürü Büyükelçi Yaprak Balkan'ın siyasi istişareleri ile eş zamanlı olarak düzenlendi. Heyet, Bogota Ticaret Odası (CCB), PROCOLOMBIA, Bogota Yatırım Ajansı, Medellin EAFIT Üniversitesi, Medellin Yatırım Kurumu (ACI Medellin) ve Medellin Girişimcilik ve İş Merkezi (Ruta N) ile çeşitli toplantılar gerçekleştirdi. Ayrıca, Bogota Ticaret Odası ile B2B görüşmeleri yapıldı.

1. BOGOTA TİCARET ODASI (CCB) İLE TOPLANTI



DEİK/Türkiye-Paraguay İş Konseyi Başkanı Erdoğan Ayboğan, Türkiye ve Kolombiya arasındaki ticaret hacmini artırmak için somut adımlar atılması gerektiğini belirterek, DEİK olarak bu doğrultuda çalışmalar gerçekleştireceklerini vurguladı. Kolombiya'nın Latin Amerika'da Türkiye'nin üçüncü en büyük ticaret ortağı olduğunu hatırlatan Ayboğan, ikili ticarete belirli sektörlerin ön plana çıktığını ve sektörel iş birliğinin zenginleştirilmesinin önemine dikkat çekti. Bogota Ticaret Odası Uluslararası İlişkiler ve İşbirliği Başkan Yardımcısı Maria Mónica Conde, Türkiye ve Kolombiya'da sektör odaklı fuarların düzenlendiğini belirterek, DEİK ve Bogota Ticaret Odası iş birliğiyle iki ülkenin özel sektör temsilcilerinin bu fuarlara katılımının desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

ProColombia İhracat Başkan Yardımcısı Gabriel Jaime Gómez ise Kolombiya'nın cazip yatırım fırsatları sunduğunu belirterek, Kolombiya'nın Orta Amerika, Kuzey Amerika ve Güney Amerika ile bağlantı noktasındaki stratejik öneme dikkat çekti.



2. MEDELLIN YATIRIM KURUMU (ACI MEDELLIN) İLE TOPLANTI



Medellin Yatırım Kurumu (ACI Medellin) Yatırım Direktörü Nicolas Rodriguez, Medellin şehrinin son 10 yılda ciddi bir dönüşüm geçirdiğini ve başta teknoloji olmak üzere birçok sektörde yatırım üssü haline geldiğini belirtti. Rodriguez, Medellin'in Kolombiya'nın toplam yatırımdaki payının hızla arttığını vurguladı.

DEİK/Türkiye-Paraguay İş Konseyi Başkanı Erdoğan Ayboğan, Medellin'in son derece dinamik bir ekonomiye sahip olduğunu ifade ederek, Kolombiya'ya yatırım yapmak isteyen Türk özel sektör temsilcileri için bu şehrin önemli bir lokasyon olduğunu belirtti.

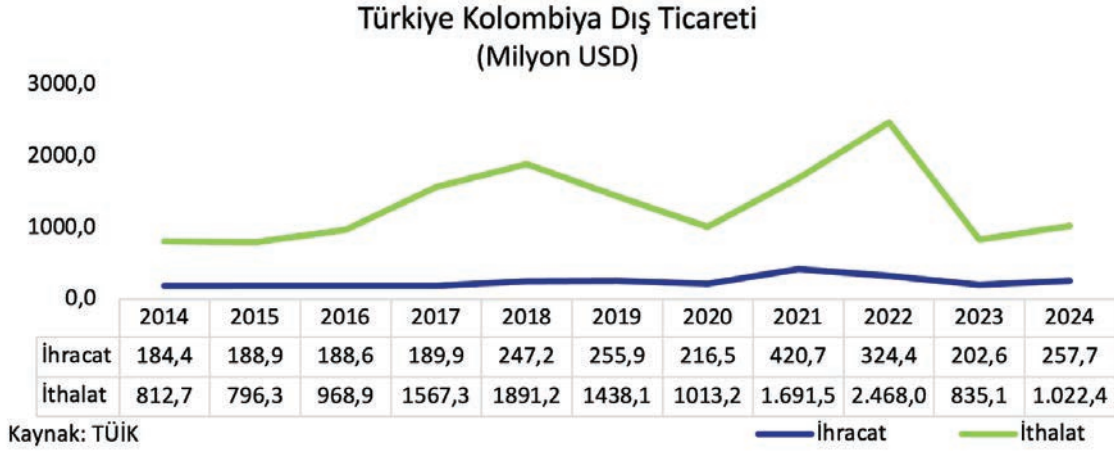
3. MEDELLIN GİRİŞİMCİLİK VE İŞ MERKEZİ (RUTA N) İLE TOPLANTI



Medellin Girişimcilik ve İş Merkezi (Ruta N) ile gerçekleştirilen toplantıda, Medellin kentinde öne çıkan sektörler ve yatırım fırsatları üzerine bir sunum yapıldı. Sunumda, Medellin'in hızla gelişen ekonomisi ve özellikle teknoloji, girişimcilik ve inovasyon alanlarındaki potansiyeli vurgulandı.

4. KOLOMBİYA İLE TİCARET VERİLERİ

Türkiye ile Kolombiya arasındaki ticaret hacmi, geleneksel sektörlerin yanı sıra yeni sektörlerde de artış göstermektedir. Türkiye, Kolombiya ile dış ticaretinde net ithalatçıdır. Son 5 yılda Kolombiya'nın Türkiye'ye ihracatı, yıllık %4,76 oranında artarak 2017'de 1,56 milyar dolardan 2022'de 2,47 milyar dolara yükselmiştir. 2022 yılında Kolombiya'nın Türkiye'ye ihraç ettiği başlıca ürünler Kömür Briketleri, Kola ve kahve olmuştur. Kolombiya'nın Latin Amerika'daki stratejik konumu, Türk yatırımcılar için bölgesel bir üs olma potansiyeli sunmaktadır. Türk şirketleri, Kolombiya'da özellikle inşaat, enerji ve tekstil sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin Kolombiya'ya ihracatında ise enerji, makinalar, elektrikli cihazlar ve otomotiv sektörleri ilk sıralarda yer almaktadır. 2017 yılında Türkiye'nin Kolombiya'ya ihracatı 247 milyon dolar iken, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla 324 milyon dolar, 202 milyon dolar ve 257 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.



İRTİBAT LİSTESİ

Eduardo Garcia	El Salvador	Ekonomik İlişkiler Direktörlüğü	jessica.moreno@rree.gob.sv
Alejandra Romero	El Salvador	Ekonomi Diplomasisi Uzmanı	yeni.romero@rree.gob.sv
Silvia Cuellar	El Salvador	COEXPORT Başkanı	presidenciasc@coexport.com.sv apoyo10@coexport.com.sv
Rodrigo Ayala	El Salvador	El Salvador Yatırım Ajansı Başkanı	presidencia@investinelsalvador.gob.sv
Karla Dominguez	El Salvador	El Salvador Sanayi Birliği Endüstriyel Bilgi Yöneticisi	karla.dominguez@asi.com.sv
Elias Gomez	El Salvador	Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Direktörü	elias.gomez@mag.gob.sv
Mauricio Sansivirini	El Salvador	El Salvador Kahve Enstitüsü Başkanı	lilibeth.aguillon@isc.gob.sv
Miguel Kattan	El Salvador	El Salvador Ticaret ve Yatırım Sekreteri	margueta@presidencia.gob.sv
Luisa Morales	Guatemala	Guatemala Dışişler Bakanlığı Politik Ekonomi İlişkileri Direktörü	lfmorales@minex.gob.gt
Juan E. Sanchez	Guatemala	Guatemala Yatırım Ajansı Direktörü	esanchez@investguatemala.org
Oliver Martinez	Guatemala	Guatemala Yatırım Ajansı Danışmanı	oliver.martinez@investguatemala.org
Ignacio Lopez	Guatemala	CACIF Direktörü	ignaciolopez@cacif.org.gt
Rodney Salazar Compos	Kosta Rika	CRECEX Başkanı	presidencia@crecex.com
Kevin Navarro Rivera	Kosta Rika	CRECEX Dış Ticaret Direktörü	comercioexterior@crecex.com
Nicolas Rodriguez	Kolombiya	ACI Medellin Yatırım Direktörü	nraristizabal@acimedellin.org
Susana Gomez	Kolombiya	Posse Herrera Ruiz Hukuk Danışmanlığı Yöneticisi	susana.gomez@phrlegal.com
Jorge Andres Munoz Guerrero	Kolombiya	Bogota Ticaret Odası Uluslararası İlişkiler Koordinatörü	jorge.munoz@ccb.org.co
Monica Sanchez Gonzalez	Kolombiya	Yatırım Teşvik Yöneticisi	msanchez@investinbogota.org



#İşimizTicariDiplomasi
#BusinessDiplomacy

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU | FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Huzur Mahallesi Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4 B Blok Kat: 21 - 22
Seyrantepe 34475 Sarıyer / İstanbul / TÜRKİYE

     /deikiletisim | www.deik.org.tr